

# Johannes 13:34-35 – Jezus zichtbaar in liefde voor elkaar

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: [hmveurink@gmail.com](mailto:hmveurink@gmail.com). Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

## Liturgie

Zingen: GKB Gezang 167 : 1, 2 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 100 : 1, 2 en 3 (in het Fries)

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Johannes 13 : 31 – 14 : 4

Zingen: Psalm 63 : 2 en 3

Preek over Johannes 13 : 34 – 35

Zingen: LvK Lied 481 : 1, 3 en 4

Kinderen terug

Kinderlied:

Lezen wet

Zingen: GKB Gezang 164 (canon 3 groepen, iedereen zingt hele lied 2 keer)

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 378 : 1, 2, 3, 4 en 5

Zegen

## ***Preek: Jezus zichtbaar in liefde voor elkaar***

### **Inleiding: herkenbaarheid**

dia 1 – agenten

We beginnen met een makkelijke vraag:

wat zie je op dit plaatje?

Dat was zo makkelijk dat ik het niet eens hoef te vragen:

het zijn politieagenten.

Maar waaraan herken je nu dat het agenten zijn?

Noem eens wat! (badge op schouder, pet, uniform, handboeien, wapen)

Politieagenten zijn makkelijk te herkennen:

je weet direct dat je met de politie te maken hebt.

dia 2 – agenten londen

En dat is niet alleen zo in Nederland.

Ook van de mensen op dit plaatje,

zie je waarschijnlijk direct dat het politieagenten zijn.

Natuurlijk zien ze er wat anders uit, ze hebben van die hoeden

op,

maar het zijn overduidelijk politieagenten.

Dit is de politie in Londen.

En die gele jassen, die zijn vast omdat het daar altijd regent...

dia 3 – supporters

Het volgende plaatje: wat zie je hier? (voetbalfans)

En waar zie je dat aan? (tribune, shirts, kijken allemaal zelfde kant op)

En van welke club zijn het fans? (SC Heerenveen)

Ze hebben allemaal een blauw-wit shirt

met van die rode hartjes, pardon, pompeblêden.

Als je zo'n shirt draagt, kan iedereen zien:

dat is een fan van Heerenveen.

Je bent direct herkenbaar.

dia 4 – familie

Nog iets anders:

je ziet vaak aan mensen dat ze familie van elkaar zijn.

Ouders vinden het vaak leuk

als ze dingen van zichzelf herkennen in hun kinderen.

Hanneke en ik hebben onze babyfoto's eens vergeleken met Daniël.

Maar kinderen vinden het op een bepaalde leeftijd

vaak helemaal niet zo leuk dat ze op hun ouders lijken.

'Help, ik lijk m'n moeder wel!'

dia 5 – zwart

Herkenbaarheid, daar gaat het vanochtend over.

We herkennen van alles:

politieagenten, voetbalfans, familiebanden.

En die lijst kun je nog veel groter maken.

Je kunt auto's herkennen aan de vorm van de achterlichten,  
ik tenminste wel...

Je kunt vaak zien uit welk werelddeel iemand afkomstig is.

En aan sommige mensen zie je direct wat hun godsdienst is,  
bijvoorbeeld door een hoofddoekje of een stip op het  
voorhoofd.

dia 6 – christen herkennen

Maar hoe zit dat nu met christenen?

Hoe herken je christenen?

Er is geen speciale christelijke kleding.

Maar hoe dan wel?

In vers 34 en 35 van Johannes 13 gaat het over die vraag.

Jezus zegt: aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen jullie  
herkennen.

Om het met de woorden van ons jaarthema te zeggen:

christenen herken je doordat ze dienen zoals Jezus.

# 1. Waarom herkenbaar?

dia 7 – waarom herkenbaar

Waarom geeft Jezus die opdracht?

Waarom moeten christenen herkenbaar zijn?

Want wat Jezus aan tafel tegen zijn leerlingen zegt, geldt voor christenen vandaag net zo goed.

Maar het helpt wel om nog eens naar het verhaal van die avond te kijken.

dia 8 – vooraf: voetwassing

Twee en drie weken geleden hebben we stilgestaan bij het voorafgaande gedeelte uit Johannes 13.

Ik ga het nog even kort bij langs.

Jezus en zijn leerlingen houden een maaltijd.

Het is hun laatste maaltijd samen,

want de volgende dag zal Jezus sterven.

Jezus wil zijn leerlingen deze avond daarom voorbereiden op de tijd dat Jezus niet meer bij hen zal zijn.

Daarom staat Jezus tijdens de maaltijd op

en begint de voeten van zijn leerlingen te wassen.

Hij maakt duidelijk: ik ben er om jullie te dienen.

Als hij weer gaat zitten,

geeft hij de leerlingen een opdracht:

voortaan moeten jullie zo ook elkaar dienen.

Dan gaat de maaltijd verder,

en vertelt Jezus dat een van de leerlingen hem zal verraden.

Het laatste wat we twee weken geleden hebben gelezen,

is dat Judas de zaal verlaat.

Hij zal Jezus verraden.

dia 9 – gesprek na maaltijd

En dan begint het gedeelte waar het vandaag over gaat.

Judas is net vertrokken, de maaltijd zal wel ongeveer zijn afgelopen.

Tijd om uit te buiken en gesprekken te voeren.

Want zo gaat dat als je met vrienden aan tafel zit.

Dan sta je niet direct na het eten op,

dan neem je de tijd om met elkaar te praten.

Maar de leerlingen blijven stil.

Zij zijn nog aan het verwerken wat er net allemaal gebeurd is.

Jezus neemt het voortouw in het gesprek, en heeft het over zijn afscheid.

‘Ik blijf nog maar een korte tijd bij jullie.’

En dan komen die woorden uit vers 34 en 35:

heb elkaar lief, dan zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn.

dia 10 – hoe verder?

Het is niet voor niets dat Jezus daar juist op dit moment de aandacht voor vraagt.

Hij gaat weg, naar een plaats waar de leerlingen niet kunnen komen.

Weg van deze wereld, waar de leerlingen achterblijven.

Daarom wil hij duidelijk maken hoe het verder moet als hij er zelf niet meer is.

De leerlingen vinden dat maar niets.

Ze willen helemaal niet verder zonder Jezus!

Kunnen ze niet gewoon met hem mee?

Petrus reageert verontwaardigd:

'waarom kan ik u niet volgen,  
ik wil mijn leven voor u geven!'

Maar Jezus is onverbiddelijk:

jullie kunnen niet met mij mee,  
want ik heb jullie hier nog nodig.

Als Jezus er niet meer is,

moeten de leerlingen verder gaan in het spoor van Jezus.

Als Jezus er niet meer is,

moeten de leerlingen laten zien wie Jezus is.

Als Jezus er niet meer is,

moet aan de leerlingen te zien zijn dat ze op Jezus lijken.

Dat is de manier waarop Jezus zichtbaar wil blijven in de

wereld.

dia 11 – Jezus vertegenwoordigen

Als Jezus er niet meer is, moeten zijn leerlingen hem vertegenwoordigen.

En zo is het vandaag nog steeds.

Jezus is op een plek waar wij nog niet kunnen komen.

Maar als christenen herkenbaar zijn,

mag je daarin Jezus zien.

Dat is een grote opdracht: christenen vertegenwoordigen Jezus.

Op die manier is Jezus ook in Franeker.

## **2. Herkenbaar door liefde**

dia 12 – herkenbaar door liefde

Jezus geeft dus de opdracht aan zijn volgelingen om herkenbaar te zijn.

Maar dan komen we weer terug bij de vraag:

waaraan herken je dat iemand christen is?

dia 13 – schooldag

Komende zaterdag is in Kampen aan de Theologische Universiteit,

de school waar ik gestudeerd heb,

de jaarlijkse schooldag.

Die dag gaat over het profiel van een christen.

Hoe ziet een christen eruit, hoe is een christen te herkennen?



Ik heb het onderwerp van vanochtend er niet bij uitgezocht,  
maar het sluit er wel perfect op aan.

dia 14 – visje

Hoe zien anderen dat je christen bent?

Is dat doordat je zondag vroeg opstaat om naar de kerk te  
gaan?

Of door het visje achterop je auto?

Is het doordat je altijd christelijke muziek aan hebt staan?

Of omdat mensen die langs je huis lopen,

kunnen zien dat je uit de bijbel leest en bidt?

Die dingen zijn mooi,

en het kan best zijn dat mensen daardoor aan je zien dat je  
christen bent,

maar het is niet het belangrijkste.

dia 15 – liefde voor elkaar

Het belangrijkste is liefde.

Christenen zijn te herkennen aan liefde.

Doordat ze dienen zoals Jezus.

Ik moet nog even iets preciezer zijn:

Jezus heeft het over liefde voor elkaar.

Dan kun je denken:

dus christenen moeten van elkaar houden,

en de rest van de wereld kan hen gestolen worden...

Maar als je Jezus' woorden leest,

is toch wel duidelijk dat hij dat niet bedoeld.

Hij zegt niet dat christenen de rest van de wereld maar aan zich voorbij moeten laten gaan.

Nee, door liefde zijn christenen juist herkenbaar.

dia 16 – niet makkelijk

Maar wat bedoelt Jezus dan wel?

Ik denk dat Jezus goed beseft hoe moeilijk zijn opdracht was.

Het is moeilijker om elkaar lief te hebben,

dan een willekeurige voorbijganger hier buiten op straat.

Want als het met die voorbijganger niet klikt,

dan hoef je elkaar gewoon niet weer te spreken.

Maar in de kerk kom je niet zo gemakkelijk van elkaar af.

Dan kan liefde wel eens heel moeilijk zijn.

Jezus weet dat.

Hij weet hoe mensen je teleur kunnen stellen,

juist die mensen waar je veel mee omgaat.

Zoals Judas, die Jezus verraadt,

en Petrus, die Jezus verloochent.

In de kerk zijn we allemaal zulke mensen.

En dan is die opdracht van Jezus helemaal niet zo gek:

heb elkaar lief, vecht elkaar de tent niet uit,

dan zal de wereld jullie herkennen.

dia 17 – kerk niet perfect

Als de liefde in de kerk ontbreekt, dan is er iets gruwelijk mis.

Dan zijn we niet langer herkenbaar.

En hoe veel mensen zijn er niet afgehaakt

omdat christenen er zo'n puinhoop van hebben gemaakt...

Als we ruzie maken, vijanden haten, koppig zijn en niet willen vergeven,

dan doen we iets verkeerd.

En begrijp me goed: de kerk is niet perfect.

Maar bij liefde hoort ook dat je erkent als je fout zat,

dat je toegeeft dat je iemand wel kon schieten,

en dat je daarvoor vergeving vraagt.

Ook dat is liefde.

dia 18 – toch: liefhebben

Heb elkaar lief.

Daaraan ben je als christen te herkennen.

Dan roep je het beeld van Jezus wakker,

omdat je elkaar zoals Jezus dient.

Vergeef elkaar, bid voor elkaar, help elkaar,

groet elkaar, investeer in elkaar en dien elkaar.

En als je vandaag bij ons te gast bent,

dan hoop ik dat je daar ook wat van proeft.

We vinden liefde niet altijd gemakkelijk, maar we gaan er wel voor.

Ik hoop dat je dat aan ons kunt merken,  
en daarin iets van Jezus kunt zien.

### **3. Is liefde zo bijzonder?**

dia 19 – is liefde bijzonder?

Maar is liefde dan echt zo bijzonder?

Dat het in de praktijk best moeilijk is, dat klopt,  
maar eigenlijk is iedereen het er toch wel mee eens dat liefde goed is?

Waarom zijn christenen dan juist aan liefde te herkennen?

dia 20 – nieuw gebod

Jezus heeft het erover dat hij een nieuw gebod geeft.

En dat is gek, want het gebod om elkaar lief te hebben,  
bestond al lang.

In Leviticus 19 staat: 'heb je naaste lief als jezelf.'

Een beetje Jood kende die tekst,

en Jezus' leerlingen waren er ongetwijfeld mee bekend.

Trouwens, ook in andere godsdiensten komt het voor: heb elkaar lief.

Elkaar liefhebben, dat is niet bepaald een nieuw gebod.

Toch noemt Jezus het zo.

Want er is iets nieuw.

De opdracht is niet nieuw, die was al lang bekend,  
en daarvoor hoef je ook geen christen te zijn.

Maar Jezus is wel nieuw!

Jezus heeft die opdracht gedaan.

Hij heeft ons lief, hoe onmogelijk wij hem dat ook maken.

Eerlijk is eerlijk, het lukt ons vaak niet om lief te hebben.

Jezus zal liefde ook wel eens moeilijk hebben gevonden.

Maar hij deed het, altijd, zonder uitzondering.

Dat is nieuw!

En als Jezus dan die opdracht geeft,

het nieuwe gebod om elkaar lief te hebben,

dan betekent dat niet dat de leerlingen nu aan zet zijn

en hun liefde maar eens moeten laten zien.

Van Jezus hebben we geleerd wat echte liefde is,

en zonder hem zal het nooit lukken.

Het nieuwe gebod is niet dat we Jezus nadoen,

maar dat we met Jezus meedoen.

Het is een gebod om elkaar lief te hebben

met de liefde van Jezus.

Christenen geven elkaar de liefde van Jezus,

niet de liefde van zichzelf.

dia 21 – langs elkaar

Die liefde is echt nieuw, ook in onze wereld.

Want wat leven mensen in Nederland toch langs elkaar heen.

Soms ken je je eigen buren niet eens.

Of groet je ze wel, maar heb je geen idee wat hen bezig houdt.

Ik denk dat veel van ons, ikzelf in ieder geval wel,

als de koffie op is,

liever even op de fiets stappen naar de supermarkt,

dan de buren te vragen of zij nog wat hebben.

Steeds meer mensen zijn eenzaam,

omdat ze nooit anderen tegenkomen,

of omdat ze alleen maar oppervlakkige contacten hebben.

Iedereen zoekt het zelf maar uit.

In zo'n wereld hebben we met de liefde van Jezus goud in handen!

dia 22 – zelf kiezen

Jezus' liefde is bijzonder.

We vinden het niet zo moeilijk om mensen lief te hebben

waarmee we een goede klik hebben.

Maar Jezus had Judas en Petrus lief, ondanks alles.

Als je vrienden hebt, en dat is niet vanzelfsprekend,

is het niet zo moeilijk om hen lief te hebben.

Maar Jezus maakt dat onderscheid niet.

Dat maakt liefde in de kerk bijzonder.

We zijn heel verschillende mensen,  
met heel verschillende achtergronden,  
met heel verschillende karakters.

En toch willen we elkaar liefhebben.

Iedereen hoort erbij,

want Jezus' liefde is voor iedereen.

## **4. Jezus' leerlingen maken verschil**

dia 23 – verschil maken

Als we met Jezus meedoen en elkaar liefhebben,

dan zal iedereen zien dat we leerlingen van Jezus zijn.

Dan maken leerlingen van Jezus verschil.

dia 24 – goed geluisterd

En zo kan de kerk echt zijn.

Een vindplaats van bijzondere liefde, van Jezus' liefde.

Jezus' leerlingen hebben dat goed begrepen.

Als je doorleest in de bijbel, vooral in het boek Handelingen,

lees je dat Jezus' leerlingen echt verschil maakten.

Ze leefden intensief met elkaar mee.

Elke dag kwamen ze bij elkaar,

om samen te eten en samen God te eren.

Ze hadden elkaar lief.

Dat verschil maken christenen niet door op zondag kerkdiensten

te houden.

Hoe mooi kerkdiensten ook kunnen zijn,

liefde begint vaak na de kerkdienst.

Bij de koffie, op de kringen,

als je met elkaar meeleeft.

Als je elkaar op straat tegenkomt,

en niet met een boog om elkaar heenloopt,

in de hoop dat de ander je niet ziet,

maar dat je elkaar gewoon groet.

Als je mensen toelaat in je leven, jezelf openstelt.

Elkaar dienen, elkaar liefhebben,

dat begint met elkaar kennen.

Dus stap eens af op die persoon die je nog niet kent!

dia 25 – opgenomen in gemeenschap

Ik had het net over mensen die zijn afgeknapt op de kerk.

Laat ik er ook iets positiefs tegenover stellen.

In de kerk kun je gemakkelijk mensen leren kennen,

kun je een netwerk opbouwen.

Wij wonen nu bijna een jaar in Franeker,

en als we geen lid van de kerk zouden zijn,

hadden we hier bijna niemand gekend.

We waren heel anoniem geweest, en alleen.



Door de kerk hebben we mensen leren kennen,  
zelfs van buiten de kerk.

Zijn we opgenomen in een warme gemeenschap.

dia 26 – herkenbaar

Laat de kerk zo herkenbaar zijn.

Met die eerste leerlingen van Jezus ging dat ook zo.

Die groep breidde razendsnel uit.

Mensen merkten dat er met Jezus' leerlingen iets bijzonders was.

Dat Jezus' leerlingen oprecht in elkaar geïnteresseerd waren.

En mensen werden er nieuwsgierig naar.

Steeds meer mensen gingen meedoen.

dia 27 – kaartjes

Zo kan het ook bij ons gaan.

'Hoe kan het dat jij zoveel mensen kent?'

'Die mensen ken ik van de kerk.'

Of: 'wat krijg jij veel kaartjes!'

'Ja, klopt, ze denken in de kerk aan me.'

Als we elkaar liefhebben, betekenen we iets voor de wereld.

Dan kunnen we pas echt open zijn naar de stad,

en iets van het nieuwe leven,

het leven in Gods koninkrijk laten zien.

dia 28 – doe mee

Dus heb elkaar lief, dien elkaar.

Dat is de weg achter Jezus aan.

Jezus' leerlingen zijn teleurgesteld

dat ze niet met Jezus mee kunnen gaan.

Maar liefde is de weg om Jezus zichtbaar te maken.

In de kerk beginnen we daarmee.

En dat is prachtig!

Iedereen is welkom om mee te doen met Jezus' leerlingen.

Of je ervaren kerkganger bent of hier voor het eerst bent,

wees welkom om in die kring van liefde mee te doen!

Amen.